

معاونت آموزشی دانشگاه
دانشکده پرستاری و مامایی

طرح درس جامع نیمسال اول سال تحصیلی 1402-1403 (روزانه)

عنوان درس: اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماریها (بهداشت 2)

اساتید درس: سوسن هوشمندی

تعداد و نوع واحد: 1 واحد

رشته و مقطع: مامایی، کارشناسی
پیش نیاز درس:

هدف کلی درس: هدف کلی درس:

هدف این درس آشنا شدن دانشجویان به اصطلاحات رایج در اپیدمیولوژی و پزشکی پیشگیری، علل و چگونگی ایجاد انتشار بیماری هادر جامعه، کسب اطلاعات اختصاصی راجع به اپیدمیولوژی بعضی از بیماریها ی شایع کشور می باشد.
شرح درس: در طول این دوره دانشجو با تعریف اپیدمیولوژی، اصطلاحات رایج در آن، انواع روش های مطالعه اپیدمیولوژی، علل و عوامل موثر در ایجاد و انتشار یک مشکل یا بیماری

الف: طرح دوره (Course plan):

جلسات آموزشی نظری:

شماره جلسه	عنوان جلسه	ارائه؛ استاد
1	ارائه طرح درس تعریف اپیدمیولوژی، تاریخچه و مفاهیم متداول در اپیدمیولوژی	
2	چگونگی انتقال بیماری (انتشار)	
3	مدل های اپیدمیولوژیک. شاخص ها و میزان های بهداشتی و کاربرد آنها را در اپیدمیولوژی	

پایگاه اطلاع رسانی
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

	انواع مطالعات اپیدمیولوژیک	4)
	بررسی و کنترل همه‌گیری‌ها	5)
	غربالگری و نقش آن در کشف بیماریها و حفظ سلامت مردم	6)
	مطالعه کار آزمایشی بالینی	7)
	جنبه‌های اپیدمیولوژیک بیماری‌های عفونی شایع و بیماری‌های انتقال از راه جنسی (ایدز)	8)

نحوه ارائه درس (Teaching Method): سخنرانی، پرسش - پاسخ، بحث گروهی، حل مسأله

نحوه ارزشیابی:

معیارهای ارزشیابی	درصد نمره	سهم نمره (از 20 نمره)
حضور فعال و منظم در کلاس	5٪	1
فعالیت‌ها و تکلیف آموزشی	5٪	1
آزمون‌های کلاسی و میان‌ترم	10٪	2
امتحان پایان ترم	80٪	16
جمع کل	100٪	20

منابع: (پیشنهادی وزارت بهداشت - درمان و آموزش پزشکی)

1- لئون گلدیس اپیدمیولوژی ترجمه دکتر حسین صباغیان و دکتر کورش هلاکویی چاپ

2- جی. ا. پارک & پارک مبانی اپیدمیولوژی درسنامه پزشکی

3- منابع معتبر و به روز اپیدمیولوژی

ب: طرح درس (lesson plan):

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی		عنوان درسی: اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماریها						
نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول سالتحصیلی 1403-1402		موضوع درس: تعریف اپیدمیولوژی، تاریخچه و مفاهیم متداول در اپیدمیولوژی						
شماره جلسه: 1		تدوین: گروه مامایی						
		هدف کلی: آشنایی دانشجویان با اصول و کلیات اپیدمیولوژی است						
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
1	تعاریف و مفهومی از اپیدمیولوژی را ارائه دهند	شناختی - عاطفی	دانش	4	سخنرانی، مباحثه پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	90 دقیقه	سخنرانی، بحث گروهی، معرفی مورد، پرسش و پاسخ
2	تاریخچه اپیدمیولوژی رو بیان کنند.	شناختی	دانش					
3	اهداف اپیدمیولوژی را نام ببرند	شناختی	"					
4	تفاوت اپیدمیولوژی و پزشکی بالینی را بیان کنند	شناختی	"					
5	طلاحات رایج در اپیدمیولوژی را بیان کنند	شناختی	"					

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

عنوان درسی:	رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی
موضوع درس: چگونگی انتقال بیماری (انتشار)	نیمسال و سال تحصیلی: نیمسال اول سال تحصیلی 1402-1403
تدوین: گروه مامایی	شماره جلسه: 2

هدف کلی: دانشجو باید با چگونگی انتقال بیماری آشنا شود

ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت‌های تکمیلی
1	انواع روش وانتقال بیماری را بیان کند	شناختی	دانش	4	سخنرانی، مباحثه پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	90 دقیقه	امتحان و پرسش و پاسخ
2	پدیده کوه یخ را توضیح دهد	شناختی	درک					
3	ایمنی گروهی را بیان کند	//	دانش					
4	مصونیت انفعالی را توضیح دهد	//	درک					
5	انواع طیف بیماری را بیان کند	//	دانش					

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

عنوان درسی: اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماریها موضوع درس: مدل های اپیدمیولوژیک. شاخص ها و میزان های بهداشتی و کاربرد آنها را در اپیدمیولوژی تدوین: گروه مامایی	رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول سالتحصیلی 1402-1403 شماره جلسه: 3
هدف کلی: دانشجو باید با انواع مدل های اپیدمیولوژیک آشنا شود	

ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
1	مدل های اپیدمیولوژی را بشناسد و بیان کند	شناختی	دانش	کلاس 4	سخنرانی، مباحثه پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	90 دقیقه	امتحان و پرسش و پاسخ
2	مدل مثلث اپیدمیولوژی را تحلیل کند.	//						
3	مدل های شبکه علیت و چرخ را از یکدیگر افتراق دهد.	//	تحلیل					
4	مدل های مختلف اپیدمیولوژیک را ، برای بیان نحوه ایجاد بیماری ، تشریح نماید	//	تحلیل					
5	مدل استخوان ماهی را توضیح دهد.	//	درک					
6	کاربرد هر کدام از مدل ها را بیان کند	//	دانش					

وزارت بهداشت، درمانی و آموزش پزشکی
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

عنوان درسی: اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماری		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی		نیمسال و سال تحصیلی: نیمسال اول سال تحصیلی 1402-1403		شماره جلسه: 4		
موضوع درس: انواع مطالعات اپیدمیولوژی		هدف کلی: دانشجو باید دانشجو باید انواع مطالعات اپیدمیولوژی آشنا شود.						
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
1	انواع مطالعات اپیدمیولوژی را نام ببرد	شناختی	دانش	کلاس 4	سخنرانی، مباحثه پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	90 دقیقه	امتحان و پرسش و پاسخ
2	مطالعات توصیفی را تعریف کند	شناختی	دانش					
3	مطالعات تحلیلی را ذکر کند	//	دانش					
4	مطالعات اولیه را بیان کند	//	دانش					
5	مطالعه کوهورت را تعریف کند	//	دانش					
6	انواع مطالعه کوهورت را با مورد شاهدهی بیان کند	//	درک					
7	مزایا و معایب مطالعات کوهورت را شرح دهد	//	درک					

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی گیلان

عنوان درسی:		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی						
شماره جلسه: 5		موضوع درس: بررسی و کنترل همه گیری ها						
		تدوین: گروه						
		هدف کلی: دانشجو باید با بررسی و کنترل همه گیری ها آشنا شود						
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
1	خصوصیات اپیدمی را در 4 مورد بیان کند	شناختی	دانش	کلاس 4	سخنرانی، مباحثه پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	90 دقیقه	امتحان و پرسش شفاهی
2	انواع اپیدمی های تک منبعی، منتشره را نام برده و خصوصیات آنها را بیان کند	شناختی	درک					
3	اهداف بررسی هم گیری را بیان کند	شناختی	دانش					
4	دوره کمون را تعرف کند	شناختی	دانش					
5	روش های مبارزه با همه گیری را بیان کند	شناختی	درک					

وزارت بهداشت، درمانی و آموزش پزشکی

عنوان درسی: اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماری		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی		نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول سالتحصیلی 1402-1403		شماره جلسه: 6		
موضوع درس: غربالگری و نقش آن در کشف بیماریها و حفظ سلامت مردم		تدوین: گروه مامایی		هدف کلی: دانشجو باید با غربالگری آشنا شود				
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
1	تعریف و اهداف غربالگری را توضیح دهد	شناختی	درک	کلاس 4	سخنرانی سخنرانی، مباحثه پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	90 دقیقه	امتحان و پرسش شفاهی
2	ضرورت انجام غربالگری را به اختصار شرح دهد..	شناختی	درک					
3	مقایسه آزمون های غربالگری با تست های تشخیصی را بیان کند	شناختی	تحلیل					
4	رابطه و تعریف حساسیت و ویژگی در یک آزمون غربالگری را توضیح دهد	شناختی	درک					
5	شاخص های مورد استفاده در آزمون های غربالگری (حساسیت، ویژگی، ارزش اخباری مثبت و منفی) را درک کند و اندازه گیری آنها را انجام دهد	شناختی	تحلیل					

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

عنوان درسی: اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماری		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی		نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول سالتحصیلی 1402-1403		شماره جلسه: 7		
موضوع درس: مطالعه کار آزمایشی بالینی		تدوین: گروه مامایی		هدف کلی: دانشجو با مطالعه کار آزمایشی بالینی آشنا شود				
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
1	انواع کار آزمایشی را نام ببرد	شناختی	دانش	کلاس 4	س سخنرانی، مباحثه پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	90 دقیقه	امتحان و پرسش شفاهی
2	مراحل انجام کار آزمایشی را شرح دهد	شناختی	درک					
3	کور کردن را تعریف کند و هدف از آن را بیان کند	شناختی	تحلیل					
4								
5								

وزارت بهداشت، درمانی و آموزش پزشکی
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

عنوان درسی:		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی		نیمسال و سال تحصیلی: نیمسال اول سال تحصیلی 1402-1403		شماره جلسه: 8		
موضوع درس: اپیدمیولوژی بیماریهای مشترک انسان و دام و بیماریهای منتقله جنسی								
تدوین: گروه مامایی								
هدف کلی: دانشجو باید با اپیدمیولوژی بیماریهای مشترک انسان و دام اپیدمیولوژی بیماریهای منتقله از راه جنسی آشنا شود								
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
1	بیماریهای منتقله از راه جنس را نام ببرد	شناختی	دانش	کلاس 4	سخنرانی، مباحثه پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	90 دقیقه	امتحان و پرسش شفاهی
2	راه های انتقال بیماری ایدز را شرح دهد	شناختی	درک					
3	دارو های مورد استفاده در درمان ایدز را توضیح دهد	//	درک					
4	مفهوم بیماری های مشترک دام و انسان را توضیح دهد	//	درک					
5	روش های انتقال بیماری تب مالت را شرح دهد	//	درک					
6	روش های تشخیص و غربالگری ایدز را با هم مقایسه کند	//	تحلیل					